

Rendalen kommune

INTEGRERINGSPLAN FOR RENDALEN KOMMUNE

2019-2030

– åpenhet, raushet og engasjement

Innhold

1	Bakgrunn og innledning	3
1.1	Hensikt med integreringsplan	3
1.2	Sentrale målsettinger	3
1.3	Viktige begreper i integreringen	3
1.4	Internasjonale konvensjoner og regelverk	4
1.5	Nasjonale lov krav og Retningslinjer	4
1.6	Tilstøtende planer	4
1.7	Målsetninger for Rendalen kommune	5
2	Integrering i Rendalen	5
2.1	Statistikk flyktninger i Rendalen	5
2.2	Flyktningbefolkningen i Rendalen	7
2.3	Organisering av integreringsarbeidet i Rendalen kommune	7
2.4	Flyktninger og arbeid	7
2.5	Barnehage	8
2.6	Grunnskole	8
2.7	Videregående skole	8
2.8	Voksenopplæring	8
2.9	Nav	9
2.10	Språkpraksis	9
2.11	Fritidsaktiviteter	9
2.12	Helse	9
2.13	Tannhelsetjeneste	10
2.14	Tolk	10
2.15	Erfaringer fra bosatte flyktninger i Rendalen	10
3	Fremtidige bosetting av flyktninger	11
4	Handlingsplan 2019-2021	11
4.1	Opprettelse av internasjonalt råd	11
4.2	Frivilligsentralen	12
4.3	Foreldreveiledningsprogrammet ICDP	12
4.4	Samarbeid/kompetanse	12
4.5	Språkpraksis	12
4.6	Sommeraktivitet	12
4.7	Aktivitetskort (A-kort)	12
4.8	Fører kort innlemmet i norsk-undervisningen	13
4.9	Sosialt møtepunkt	13
4.10	Tiltakstabell	13

1 BAKGRUNN OG INNLEDNING

1.1 HENSIKT MED INTEGRERINGSPLAN

En integreringsplan skal være ett strategisk styringsverktøy som angir mål, tiltak og prioriteringer for kommunens integreringsarbeid. Planen skal beskrive de langsiktige utfordringene og valg som kommunen står ovenfor i forhold til arbeidet med bosetting og integrering. Planen skal bidra til en helhetlig og samordnet integrering, både på tvers innad i kommunen og i samarbeid med private lag og foreninger. Planen er en temaplan under kommuneplanens samfunnsdel. Integrering er ett felles kommunalt ansvar.

1.2 SENTRALE MÅLSETTINGER

Norsk integreringspolitikk har som målsetting at alle skal ha like muligheter, rettigheter og plikter, uavhengig av etnisk, kulturell, religiøs eller språklig bakgrunn. For å nå dette målet er det ikke bare nødvendig at innvandrere og flyktninger lærer norsk, setter seg inn i norske samfunnsforhold og kvalifiserer seg for det norske arbeidsmarkedet. Integrering er en tosidig prosess som også stiller krav til majoritetssamfunnet om tilpasning og endring. Dette innebærer blant annet at alle sikres ett likeverdig tilbud. I følge forvaltningsloven har offentlige tjenester en informasjons- og veiledningsplikt ovenfor alle brukere. Nødvendige tiltak må iverksettes for at denne plikten skal kunne overholdes.

1.3 VIKTIGE BEGREPER I INTEGRERINGEN

Flyktning: Person som har fått politisk asyl, er overføringsflyktning eller fått opphold på humanitært grunnlag, samt familiegjeforente til disse.

Innvandrer: Alle personer som selv har innvandret og de som har to utenlandske foreldre.

Kvoteflyktning: Person som kommer til Norge etter organisert uttak av UDI og FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Den årlige kvoten som kommer til Norge fastsettes av Stortinget etter forslag fra Regjeringen. Formelt omtalt som overføringsflyktninger.

Asylsøker: Person som ankommer et annet land uten på forhånd være anerkjent som flyktning. Bakgrunnen for søknaden om asyl er vanligvis begrunnet i politiske, etniske og religiøse årsaker.

Familiegjenforening: Den nærmeste familie, normalt ektefelle og barn under 18 år, kan bli innvilget oppholdstillatelse.

Arbeidsinnvandring: Innvandring knyttet til ett arbeidsforhold. Det betegner i vid forstand utlendinger som kommer til et land for å jobbe og bo der i kortere eller lengre tid.

Bosatte: Flyktninger med oppholdstillatelse som er bosatte i Rendalen. Disse deltar i Introduksjonsordningen, med rett og plikt til norskundervisning. De har ellers rettigheter som alle andre i Rendalen.

Introduksjonsordningen: Basert på Introduksjonsloven (lovfestet 1.september 2004, sist endret 01.01.2017), denne skal bidra til å styrke nyankomne innvandreres muligheter til deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og senere til økonomiske selvstendighet. Introduksjonsordningen er derfor ett fulltids program som skal bestå av aktivitet 37,5 time pr uke 47 uker i året.

Introduksjonsprogrammet: Nye flyktninger fra 18 til 55 år og familiegjenforente som har behov for grunnleggende kvalifisering deltar i kommunens introduksjonsprogram.

Målet er at de skal lære seg norsk og komme raskt ut i arbeid eller utdanning. Deltakerne i ordningen mottar skattepliktig introduksjonslønn tilsvarende 2G (grunnbeløpet i folketrygden). Plikt/rettigheter avhenger av alder og hvilken type oppholdstillatelse de har. Programmet varer som regel i inntil to

år, men kan forlenges etter individuelle vurderinger av behov. Utvidelse skjer etter søknad fra deltaker.

1.4 INTERNASJONALE KONVENSJONER OG REGLEVERK

FNs konvensjon om flyktningers stilling vedtatt ved FN 280751.

FNs konvensjon om barns rettigheter av 201189.

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 161266.

Europarådets konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter av 041150.

1.5 NASJONALE LOV KRAV OG RETNINGSLINJER

Lov om barnevern (Barnevernsloven).

Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (Introduksjonsloven).

Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (Utlendingsloven).

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (Opplæringsloven).

Lov om barnehager (Barnehageloven).

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (Helse- og omsorgstjenesteloven).

Lov om pasient og brukerrettighetsloven(pasient- og brukerrettighetsloven)

Lov om smittevern(smittevernloven)

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Melding til stortinget 6. En helhetlig integreringspolitikk Mangfold og fellesskap.

Melding til stortinget 30. Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk (2015-2016).

Retten til å bestemme over eget liv. Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, og kjønnslemlestelse (2017-2020).

Sentrale forskrifter:

Forskrift om tuberkulosekontroll. Forebygging og kontroll av tuberkulose

Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Veileder for helsetjenestetilbud til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente (http://www.shir.no/vp/multimedia/archive/00004/IS-1022-_4100a.pdf)

1.6 TILSTØTENDE PLANER

Berøringspunkter mellom integreringsplanen og øvrige plandokumenter i Rendalen kommune:

Rendalen kommunes planstrategi 2017-2020

Planstrategien skal gi en overordnet beskrivelse av utfordringer i lokalsamfunnet, samt hvilke plan behov disse utfordringene utløser.

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027

Kommuneplanens samfunnsdel omhandler de langsiktige utfordringene, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og for kommunen som organisasjon. I en uforutsigbar framtid, med globalisering og politisk styrte endringer, er det viktig å ha langsiktige målsettinger. Dette gjelder både for kommunen som organisasjon og hvordan vi utvikler vår kultur i lokalsamfunnet som helhet.

Rendalen kommunes arealplan 2014-2016

Delplaner for tettstedene som beskriver framtidig boligområder og hvordan de ulike arealene skal benyttes til ulike formål.

Rendalen kommunes helse og omsorgsplan 2016-2026

En plan for å sikre at kommunen oppfyller sine plikter etter helse- og omsorgstjenesteloven. Denne viser retning og prioriteringer innenfor helsesektoren.

Rendalen kommunes oppvekstplan 2017-2024.

Planen viser kommunens prioritet av gode og trygge oppvekstmiljø og er styringsverktøy for alle som arbeider med barn og unge.

Rendalen kommunes boligpolitiske plan 2017-2026.

Planen er ett strategisk styringsverktøy som angir mål, tiltak og prioriteringer for kommunens boligpolitikk.

1.7 MÅLSETNINGER FOR RENDALEN KOMMUNE

Rendalen kommune skal være en attraktiv kommune for bosetting og næringsliv.

Rendalen kommune skal være et godt sted å bo i for alle, uavhengig av herkomst.

Rendalen kommune skal være flerkulturell, med et fungerende Internasjonalt råd og en bevisst satsing på integreringsarbeid i barnehage, skoler og organisasjoner.

Rendalen kommune tilbyr språktreningsplasser til våre flyktninger.

Rendalen kommune tilbyr utleieboliger.

Rendalen kommune tilbyr alle tilflyttere undervisning i norsk og samfunnskunnskap etter evne og behov, med fokus på videre utdanning mot arbeid og økonomisk selvstendighet.

Rendalen kommune tilbyr forsvarlig helsetjenester og skolehelsetjenester.

2 INTEGRERING I RENDALEN

2.1 STATISTIKK FLYKTNINGER I RENDALEN

Rendalen kommune har siden 2013 bosatt flyktninger fra Colombia, Syria, Afghanistan, Eritrea, mfl. Majoriteten er i dag bosatt i kommunale boliger i øvre del av kommunen på Bergset. Dette kommer av at kommunene har hatt flest ledige boliger der, samt at det er enkelt å komme seg til skole, barnehage, butikk og bussforbindelse. Det har siden oppstartet vært tilsatt en flyktningkonsulent som har hatt ansvaret for oppfølging og koordinering av introduksjonsprogrammet, bistand og hjelp til flyktningene under perioden. Flyktningetjenesten har organisatorisk vært lagt til NAV fram til mai 2018, da gikk NAV inn i ett interkommunalt samarbeid med andre kontorer i Nord-Østerdal og flyktningetjenesten ble lagt inn under sektor oppvekst.

Flyktingene utgjør kun en del av innvandrerne som kommer til Rendalen. I følge tall fra SSB bor det 145 innvandrere i kommunen, med majoritet fra Europa samt Asia inkludert Tyrkia.

I alt har Rendalen bosatt 41 flyktninger pr 01.01.2019. Til nå er alle disse innenfor de 5 årene hvor kommunen mottar overføringer via integreringstilskudd.

År	Nasjonalitet	Antall
2013	Colombia	7
2014	Iran og Afghanistan	11
2015	Syria, Eritrea, Somalia	12
2016	Syria, Afghanistan, Andre	18
2017	Syria, Irak, statsløse	14
2018		0

Tabell 1: Bosatte flyktninger i Rendalen pr år siden oppstarten i 2013

Totalt bosatt 41 pr. 1.1.2019, flyktninger og personer på familiegjenforening.

År	Europa (-Tyrkia)	Afrika	Asia m/Tyrkia	Nord-Amerika	Sør og Mellom-Amerika	Oseania	Statsløse
2013	66	3	8	0	0	0	0
2014	58	0	10	3	8	0	0
2015	66	3	24	3	8	0	0
2016	67	13	31	3	9	0	0
2017	75	12	50	0	8	0	0

- Ved 1 og 2 personer er tallet endret til 0 eller 3 for å ivareta personvernet.

Tabell 2: Innvandrere og norskfødte med innvandrer- foreldre etter region.

Obs feilmargin kan være telletidspunkt for SSB og når personer er innregistrert i folkeregisteret.

Antall barn/unge som får tilrettelagt språkopplæring

Skoleår	Bhg ^{*1)}	Fagertun 1.-7.kl.	Berger 1.-7.kl.	Fagertun 8.-10.kl.	Innførings-klasse på Tynset ^{*2)}	Fagertun VO.	Språk-praksis
2013/14	4	5		3			
2014/15	7	4		7		12	8
2015/16	10	5		4		15	6
2016/17	19	6		6	2	10	3
2017/18	19	9	11	6	2	16	6
2018/19	6	4	7	3	3	7	5

*1) Barnehagebarna er fordelt på Åkrestrømmen og Bergset. I tallene fra barnehagen ligger bosatte flyktninger, to språklige barn og barn med fremmedspråk som morsmål. (Tilrettelagt uten vedtak).

*2) Noen unge får et ekstra år før videregående skole, Innføringsklasse på NØ vgs, Tynset.

2.2 FLYKTNINGBEFOLKNINGEN I RENDALEN

I Rendalen bodde det per 1.1.2019 41 flyktninger fra 6 ulike nasjonaliteter med under 5 års botid i Norge. Som det fremgår i tabell 3 er hovedvekten av flyktningene i Rendalen fra Syria (46%).

Nasjonaliteter	Antall bosatte	Barn født i Norge	Totalt
Somalia	7	2	9
Colombia	6	0	6
Eritrea	2	0	2
Afghanistan	0	0	0
Iran	4	0	4
Irak	2	0	2
Syria	12	1	13
Statsløs	5	0	5
Totalt	38	3	41

2.3 ORGANISERING AV INTEGRERINGSARBEIDET I RENDALEN KOMMUNE

Flyktningkonsulent har en koordinerende rolle og ansvar for introduksjonsprogrammet og individuell plan.

Flyktningkonsulenten skal også:

- Tilrettelegge for flyktninger ved ankomst til kommunen
- Tilrettelegge for samhandling mellom kommunale etater
- Bistå flyktninger i gjennomføring av praktiske oppgaver i det daglige
- Planlegging og gjennomføring av aktivitet i skolens ferier:
 - o samfunnsfag på Tynset høst/vinter
 - o språkpraksis 2 + 2 uker om sommeren.
 - o Samarbeid med Voksenopplæringen, oppvekstsjef, enheter i kommunen.
- Samarbeid med aktuelle frivillige
- Ansvar for innkalling og ledelse av Flyktningeteam, tverrfaglige møter for å drøfte helhetlig tilbud og enkeltsituasjoner.
- Deltagelse på Obs-team (tidligere barne- og ungdomsteam, tverrfaglig samarbeid)

Flyktningeteamet skal samhandle tjenester fra de ulike enhetene, og har jevnlig møter. Teamet er ett diskusjonsforum hvor en tar opp utfordringer og problemstillinger knyttet til oppfølging av flyktningene innfor sin sektor, samt koordinere oppfølgingen og fordeler ansvar.

Flyktningeteamet ledes av flyktningkonsulenten og består av representant fra skole, voksenopplæring, barnehage og helsetjenesten.

2.4 FLYKTNINGER OG ARBEID

Det er krevende å skaffe seg jobb i Norge. Den viktigste forutsetningen er tilfredsstillende grad av norskkunnskap. Alle på Introduksjonsprogrammet er derfor forpliktet til å delta på voksenopplæring i norsk og samfunnskunnskap. I Rendalen kommune har vi voksenopplæring på Fagertun skole.

Alle virksomhetene i Rendalen kommune tilbyr minst en språkpraksisplass. Språkpraksis gir også elevene erfaring med norsk arbeidsliv, grunnlag for et sosialt nettverk og er en viktig del av integreringsprosessen.

Også i en kommune som Rendalen, hvor det er få arbeidsplasser generelt, er formell kompetanse viktig. NAV ser at krav til formell kunnskap innen de fleste yrker øker, også der det tidligere var muligheter for ufaglærte. Utdanning vil bidra til å øke muligheten til å bli selvforsørget. De som har utdanning fra hjemlandet skal få informasjon og bistand til å søke om å få godkjent utdanningen sin i NOKUT¹.

Introduksjonsordningen er et fulltids program som skal bestå av aktivitet 37,5 time pr uke 47 uker i året.

2.5 BARNEHAGE

Rendalen kommune har barnehager lokalisert på Åkrestrømmen og Bergset. Det er naturlig at tilflyttede barn får plass i barnehagen nærmest bostedet så fort som mulig. Barnehagene har sitt hovedopptak om våren, supplert med fortløpende inntak gjennom året.

Barnehagen har ansvar for å gjennomføre velkomstsamtale med foresatte med bruk av tolk. Velkomstsamtalen inneholder informasjon om barnehagen, organisering av dagen, informasjon fra foreldre om deres barn, veiledning i bruk av nettportal og til utfylling av søknad om redusert foreldrebetaling. Barnehagen gjennomfører i tillegg 1-2 tolkesamtaler med familiene i løpet av året for gjensidig informasjon. Ved behov har barnehagen også mulighet til ekstra foreldremøter med bruk av tolk, tilpasset den enkelte situasjon.

I tillegg har barnehagen god erfaring på å tilby språkpraksis, gjerne organisert 1-2 dager i uka i samarbeid med Voksenopplæringen.

2.6 GRUNNSKOLE

Rendalen kommune har 2 skoler, Berger 1.-7.kl. og Fagertun 1.-10.kl. På grunn av store avstander og få nyankomne elever, har skoleeier vedtatt at nyankomne elever starter direkte i en ordinær klasse ved nærskolen. Elevene får et delvis integrert tilbud når de bosettes i Rendalen. De får ordinær opplæring i de praktiske fagene fra skolestart, men får ekstra norskundervisning i liten gruppe i henhold til retten om særskilt språkopplæring. De små gruppene justeres etter antall og nivå, evt. med norsklærer fra voksenopplæringa.

2.7 VIDEREGÅENDE SKOLE

Elevene i Rendalen søker vanligvis på videregående skoler i tilstøtende kommuner, som Nord-Østerdalen vgs. på Tynset, tidligere Midt-Østerdalen vgs. på Koppang og Storsteigen videregående skole på Alvdal. Kommunen har mulighet til å tilby elever deltakelse i innføringsklasse på Tynset, en god mulighet til å tilegne seg kunnskap for bedre utbytte av vg1.

2.8 VOKSENOPPLÆRING

Rendalen kommune har lagt voksenopplæringen til Fagertun skole, med egne norsklærere. Gruppen

¹ NOKUT: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. www.nokut.no

er nivå delt, etter elevenes ulike erfaringsgrunnlag (fra analfabeter til universitetsutdanning) og deres norskkunnskaper. Undervisningen i samfunnsfag skal foregå på elevenes morsmål. Vi kjøper derfor tilbudet av Tynset kommune, med gjennomføring i skolens høst- og vinterferie. På denne måten oppfyller vi introduksjonslovens krav om aktivitet, også i disse skoleferiene.

Teoriundervisningen suppleres med språkpraksis-plasser, et viktig virkemiddel i prosessen med å lære norsk. I skolens sommerferie økes tilbudet, med 2x2 uker språkpraksis i juni og august.

2.9 NAV

Når flyktingene er ferdig med introduksjonsprogrammet/utdanning, kan de ha behov for ekstra hjelp til å skaffe seg arbeid, utforme søknader om familieytelser eller helse relaterte ytelser der det avklares at flyktingene har spesifikke behov. NAV vurderer deres bistandsbehov og skal følge dem opp på lik linje med andre. Flyktingkonsulenten bistår ved kontakt med NAV.

2.10 SPRÅKPRAKSIS

Rendalen kommune har forpliktet seg til å gi elever på Voksenopplæringen språkpraksis, minst en plass pr. virksomhet. Gjennom språkpraksis skal elevene få praktisere muntlig norsk, få kjennskap til norsk arbeidsliv og få innblikk i et mulig framtidsyrke. Etter endt periode skal eleven motta en attest med beskrivelse av perioden: lengde, arbeidsoppgaver, oppmøte og språklig utvikling. Det er derfor viktig med formelle samarbeidsrutiner mellom skole og praksisplass.

2.11 FRITIDSAKTIVITETER

Rendalen kommune har rike naturområder. Friluftsliv, jakt og fiske er viktige fritidsaktiviteter for deler av befolkningen og tilreisende. Det er flere skytterlag og jakt- og fiskeforeninger i kommunen.

I tillegg er det ett rikt kulturliv med dans, musikk, skolemusikk, kor og revygrupper. Innen idrett har vi Rendalen idrettslag med flere undergrupper: hundekjørergruppe, barneidrettsgruppe, fotballgruppe, turgruppe og skigruppe, samt FIK Ren/Eng som er en veletablert og stor friidrettsgruppe. Det finnes flere treningssentre i kommunen. Kommunen har to svømmebasseng som er oppe for alle noen kvelder i uka i vinterhalvåret. På Otnes har kommunen fritidsklubb for barn og ungdom.

I Rendalen kommune er det nettopp startet opp en nyorganisert Frivilligsentral. Våren 2019 tilsettes en koordinerende leder. Tidligere Frivilligsentral organiserte blant annet besøkvenner, språk-kafe og håndarbeidskvelder. Det er forventet at ny Frivilligsentral vil koordinere, videreføre og videreutvikle et godt og tverrfaglig tilbud.

2.12 HELSE

Alle flyktninger får time hos lege og helsesøster for en generell helsesjekk ved ankomst til kommunen. Alle må klareres av lege før oppstart i barnehage og skole. Kommunen har innarbeidet rutiner å utføre screening for tuberkulose og vaksinerings i henhold til det anbefalte vaksineprogrammet. Etter gjennomført ankomstsjekk følges de opp av lege og helsesøster med undersøkelser som befolkningen forøvrig. Alle som oppholder seg i en kommune har krav på helsehjelp.

2.13 TANNHELSETJENESTE

Alle flyktninger skal få tilbud om sjekk av sin tannhelse så tidlig som mulig og senest innen 3 måneder etter oppstart av introduksjonsprogram. Dette er gratis for barn og unge fra 0 til 18 år. Voksne må betale selv.

2.14 TOLK

Det skal benyttes autorisert tolk i alle formelle samtaler med flyktningene/innvandrere. Alle offentlige virksomheter har ansvar for å sette av nødvendig midler til dette. Barn skal ikke benyttes som tolk. Ytterligere informasjon kan finnes hos Helsetilsynet og Utdanningsdirektoratet sine retningslinjer for bruk av tolk.

I Rendalen kommune har vi hatt gode erfaringer med Hero og Salita. Det brukes vanligvis tolk via telefon, unntaksvis via video eller personlig.

2.15 ERFARINGER FRA BOSATTE FLYKTNINGER I RENDALEN

Det er mange flyktninger som føler på ensomheten og føler seg utenfor i lokalsamfunnet. Det er ikke bare språket som gjør det, men de føler det er lite aktiviteter utenom skole/arbeid og deres mobilitet.

Rendalen kommune trenger møteplasser for flyktninger og andre, hvor de kan knytte et sosialt nettverk utover skole og arbeid. På slike møteplasser er det ønskelig at det er mulighet til aktiviteter for barna, slik at de voksne kan snakke sammen uforstyrret. En slik møteplass kan gjerne fungere som et samlingspunkt for alle bosatte i Rendalen, og hvor det eventuelt kan dannes ulike grupper etter interesse på tvers av kultur og religion, som igjen kan starte andre aktiviteter (eks dans).

Som bosatt i Rendalen uten bil/førerkort er det pga. store avstander og begrenset kollektiv-tilbud, vanskelig å delta i de aktivitetstilbud som finnes i kommunen og distriktet for øvrig. For en stor familie er det heller ikke lett å be sambygdinger om transport til alt fra butikkbesøk, fritidsaktivitet og enkle ting som en søndagstur. Derfor er det viktig med førerkort og tilgang til bil, både for mobiliteten og selvfølelsen.

Flyktninger som blir bosatt i Rendalen har begrenset med familie og omgangskrets, særlig i tidlig fase ved bosetting. De trenger avlastning med barn og i den forbindelse ønskes det en flyktningvenn/fadder eller reservebesteforeldre.

3 FREMTIDIGE BOSETTING AV FLYKTNINGER

Rendalen kommune bosetter årlig etter anmodning fra IMDI. Verdenssituasjonen endres fra år til år og ulike etniske grupper har behov for bosetting. Likeledes endres det årlige behovet når det gjelder bosetting av familier og/eller enslige personer.

Det ble gjort vedtak i Rendalen kommunestyre 23.09.2015 om bosetting av 15 personer pr år for 2016 og 2017, og bosetting av 11 personer pr år for 2018 og 2019. Flyktningstrømmen avtok i 2018 og sentrale myndigheter vil at flyktningene bosettes i kommuner med mottak. Rendalen kommune fikk derfor ikke anmodning om bosetting i 2018. Verden er i endring – og det kan derfor hende at vi blir anmodet om å bosette flyktninger senere. Denne planen vil derfor kunne bidra til at flyktningetilbudet settes i system, også for framtiden.

Rendalen kommune har hatt gode resultater på Voksenopplæringen, med en relativt høy prosent elever over i det ordinære utdanningsløpet. Etter bosettings-stans er det forventet 6 elever ved voksenopplæringen høsten 2019. Rendalen kommune må derfor vurdere om tjenesten skal ordnes på andre måter, f.eks. ved kjøp fra Tynset kommune. Noen kommuner har delte erfaringer med slik ordning. Det kan lett medføre at kommunetilørighet blir svekket og at flyktningkonsulentens arbeid blir tungrodd.

Fylkesmannen i Hedmark har sett et økende behov for videreutdanning av lærere i Norsk 2, norskundervisning for fremmedspråklige. I samarbeid med Høyskolen Innlandet planlegges det nå et 3-dagers kurstilbud for lærere, antatt gjennomført vår/høst 2019.

Framtidig bosetting forutsetter bl.a. at vi kan gi gode tilbud på fritiden, enklere transportmuligheter og jobbtillbud.

4 HANDLINGSPLAN 2019-2021

Å bosette flykninger er et kommunalt ansvar der alle enheter må ta sin del av ansvaret, sammen med befolkningen for øvrig. Det er viktig å presisere at behovet for integrering gjelder alle nye rendøler, uansett hvor man kommer flyttende fra.

Alle kommunale virksomheter har informasjon- og veiledningsansvar. Med dette menes for eksempel at barnehagen har ansvar for god og relevant informasjon som angår barnehagen, mens NAV har ansvar for å informere og veilede i forhold til søknader om ulike familieytelser.

Flyktningkonsulenten har et veiledende og koordinerende ansvar overfor bosatte flykninger, ansvar for introduksjonsprogrammet og individuell plan med mer.

4.1 OPPRETTELSE AV INTERNASJONALT RÅD

Flere av kommunene i Nord-Østerdal har opprettet egne internasjonale råd. Rendalen Internasjonale råd skal jobbe aktivt for å fremme flykninger og innvandreres integrering i Rendalssamfunnet. Rådet skal bestå av representanter fra innvandrere bosatt i kommunen, NAV, politisk aktive, skolesektoren, lokalt næringsliv, frivillige lag/organisasjoner. En av deltakerne skal være Rendalens representant i regionens internasjonale råd.

4.2 FRIVILLIGSENTRALEN

Vinteren 18/19 ble Rendalen Frivilligsentral opprettet og registrert som organisasjon. Våren 2019 tilsettes en daglig leder, 50% stilling.

Frivilligsentralen skal ha en koordinerende rolle for frivillig arbeid i kommunen.

4.3 FORELDREVEILEDNINGSPROGRAMMET ICDP

Rendalen kommune bør vurdere å utdanne to ICDP²-veiledere som kan gjennomføre ICDP's foreldreveilednings-program ovenfor minoritetsspråklige gjennom Bufdir. Målsetningen med ICDP er å forebygge psykososiale problemer blant barn og unge gjennom å støtte og styrke foreldre og andre omsorgsgivere i deres omsorgsrolle og å fange opp de foreldrene som har større utfordringer enn andre. Disse veilederne kan også benyttes til andre som har behov for foreldreveiledning i kommunen. Hensikten er å kunne yte bedre støtte til flyktninger og innvandrere som bosettes i kommunen og kunne forebygge potensielle problemer.

4.4 SAMARBEID/KOMPETANSE

Flere av kommunene i regionen er medlemmer i «Faglig forum for kommunalt flyktningsarbeid» (FFKF)³ og det vurderes som viktig og formålstjenlig å være medlem og deltaker i FFKF som flyktningsetjeneste i en liten kommune. Kompetansetiltak via IMDI bør gjennomføres for å øke kommunens kompetanse, skaffe nettverk og få innspill på relevante tiltak fra referansekommuner.

4.5 SPRÅKPRAKSIS

Alle virksomheter i Rendalen kommune skal utarbeide en oppgaveliste/arbeidsliste som beskriver hvilke oppgaver som kan utføres av deltaker på språkpraksis. Det er en forutsetning at deltakeren ikke skal jobbe alene, men være i ett samspill med kollegaer og kunne utøve språket.

4.6 SOMMERAKTIVITET

Alle virksomheter skal bidra til at vi klarer å tilby hensiktsmessig aktiviteter i sommeren i totalt 4 uker, slik at kommunen oppfyller sine forpliktelser med fullt introduksjonsprogram. Dette kan være språkpraksis ved ulike virksomheter, spesielle kurs, diverse vedlikeholdsarbeid, sosiale aktiviteter for eldre, drift av kantine og lignende.

4.7 AKTIVITETSKORT (A-KORT)

A-kortet er i utgangspunktet en ordning for å hjelpe barn fra lavinntekts-familier til deltakelse på fritidsaktiviteter. Ordningen har sitt utspring fra Ålesund og har etter hvert blitt vanlig i flere

² ICDP: ICDP er et program for foreldreveiledning med målsetning om å understøtte og fremme psykososial omsorgskompetanse hos personer som har ansvar for barn.

³ FFKF: Faglig forum for kommunalt flyktningsarbeid. www.ffkf.no

kommuner. A-kort kan defineres som familiekort eller til enkelte barn, som da ville kunne ha med en voksen/søsken/ ledsager. A-kort vil være en god hjelp for deltagelse i diskriktets aktivitetstilbud og på den måten et konkret integreringstiltak.

Ansvar for utdeling av Aktivitetskort legges ofte til NAV. Skolene kjenner elevene sine godt og kan være hjelpelige i en søknadsprosess. For bosatte flyktninger vil det være naturlig at flyktningkonsulentene foretar en vurdering i samråd med NAV.

Rendalen kommune vil starte arbeidet med å utrede ordningen og kostnadene knyttet til å kunne tilby Aktivitetskort (A-kort).

4.8 FØRERKORT INNLEMMET I NORSK-UNDERVISNINGEN

Å være bosatt i Rendalen medfører behov for førerkort, både for mobilitet og selvstendighetsfølelse. Oppvekst vil derfor utarbeide et forslag på hvordan teoretisk trafikkundervisning og praktiske kjøretimer kan innlemmes i eksisterende undervisningstilbud.

4.9 SOSIALT MØTEPUNKT

Rendøler, bosatte flyktninger og andre tilflyttede har gitt tilbakemeldinger om at de mangler faste møtepunkter i kommunen, et sted de kan knytte sosiale nettverk utover skole og arbeid. Et slikt tilbud kan for eksempel være en månedlig Kulturkafè på kommunehuset om ettermiddagen, med lav terskel og tilsyn/aktivitet for barn (f.eks. på biblioteket) slik at de voksne kan snakke sammen. Møtestedet kan være utgangspunkt for deltagelse i eksisterende organisasjoner og oppstart av andre ønskede aktiviteter på tvers av kultur og religion som f.eks. dansekurs, IKT-kurs, fadderordninger og felles barnevakt-sentral.

4.10 TILTAKSTABELL

Tiltak	Ansvar	Tid
Internasjonalt råd (<i>vedtatt, men ikke etablert pr. dd</i>)	Komité 1	Vår 2019
Frivilligsentralen	Daglig leder, stilling utlyses vår 19	Vår 2019
ICDP, foreldreveiledningsprogram	Helsesøster/ Flyktning-konsulenten	
FFKF, samarbeid og kompetanse	Flyktningkonsulenten	
Språkpraksis	Voksenopplæringen	kontinuerlig
Sommeraktivitet	Oppvekst	
Utrede innføring av A-kort	NAV og Oppvekst	Vår 2019
Utrede om førerkort i Voksenopplæringen	Oppvekst	Februar -19
Sosialt møtepunkt	Frivilligsentralen	Vår 2019